



## En sammanhållen klimat- och energipolitik – Energi

---

### Till näringsutskottet

Näringsutskottet har berett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2008/09:163 En sammanhållen klimat- och energipolitik – Energi (nedan energipropositionen). Med anledning av energipropositionen har fyra motioner väckts. Skatteutskottet begränsar sitt yttrande till de frågor med anknytning till skatt som tas upp i följdmotionerna.

# Utskottets överväganden

## Planering för vindkraft

### **Utskottets ställningstagande i korthet**

Utskottet avstyrker bifall till motionsyrkande om att energiskatteavdraget för havsbaserad vindkraft ska kvarstå.

Jämför avvikande mening 1 (s, v, mp).

### **Motionen**

I motion N15 yrkande 7 av Mona Sahlin m.fl. (s, v, mp) begärs att energiskatteavdraget för havsbaserad vindkraft på 12 öre/kWh ska kvarstå även efter 2009.

### **Utskottets ställningstagande**

Vid behandlingen av 2008 års statsbudget ställde sig riksdagen bakom regeringens förslag till ändringar på energi- och miljöskatteområdet (ytr. 2007/08:SkU1y, rskr. 2007/08:30) vilket innebar att den avtrappning av miljöbonusen för vindkraftverk som påbörjades 2004 fortsatte. Avtrappningen har godkänts vid kommissionens statsstödsgranskning (EUT C 223, 10.9.2005, s. 3).

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2009 att den tidigare inledda avtrappningen av avdraget för energiskatt på el som produceras i vindkraftverk skulle fortsätta. Enligt den då föreslagna lagändringen, som trädde i kraft den 1 januari 2009, slopades avdraget för landbaserad vindkraft, och för havsbaserad vindkraft sänktes avdraget från 13 till 12 öre per kWh. Avdraget för havsbaserad vindkraft planeras upphöra vid utgången av 2009.

Utskottet uppgav i samband med budgetbehandlingen för 2009 gällande ovan nämnda lagändring att utskottet inte hade något att invända mot att avtrappningen av vindkraftens miljöbonus fortsatte i enlighet med kommissionens godkännande och tillstyrkte således regeringens förslag (ytr. 2008/09:SkU1y). Utskottet vidhåller sin inställning och avstyrker motionsförslaget.

## Uttagsskatt för vindkraftskooperativ

### Utskottets ställningstagande i korthet

Utskottet avstyrker bifall till motionsyrkanden om att slopa uttagsbeskattning av vindkraftskooperativ.

Jämför avvikande mening 2 (s, v, mp).

### Bakgrund

Vinst hos ekonomiska föreningar ska i princip dubbelbeskattas, dvs. inkomsten beskattas först hos föreningen och sedan hos medlemmarna som utdelning. Kooperativa föreningar har dock särskilda lättnader i beskattningen som innebär att de i realiteten kan sägas vara enkelbeskattade. Detta åstadkoms genom att föreningen dels har rätt till avdrag för s.k. kooperativ utdelning (rabatt till medlemmar som köpt från föreningen och pristillägg till medlemmar som sålt till föreningen), dels har rätt till avdrag för utdelning på medlems- och förlagsinsatser.

I 22 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) (nedan IL) anges att med uttag avses att den skattskyldige överlåter en tillgång mot en ersättning som understiger marknadsvärdet utan att detta är affärsmässigt motiverat. Av 4 § framgår att motsvarande gäller för uttag av tjänst om värdet av tjänsten är mer än ringa. I 7 § anges att uttag av en tillgång eller en tjänst ska behandlas som om den avyttras mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet.

I 39 kap. 22 § IL, första stycket, finns bestämmelser som innebär att utdelning från en kooperativ förening i form av rabatt på gjorda köp ska dras av. Genom den lagstiftning som infördes med verkan fr.o.m. 1 januari 1999 har det dock införts en begränsning i denna avdragsrätt (39 kap. 22 § andra stycket IL). Utdelning från en ekonomisk förening som ges i förhållande till gjorda inköp är skattefri för mottagaren till den del den innebär en besparing av mottagarens levnadskostnader (42 kap. 14 § IL). Någon begränsning av denna skattefrihet föreligger inte.

Hur inkomster i annan form än pengar ska värderas anges i 61 kap. 2 § IL. Där anges bl.a. att i fråga om tillgångar eller tjänster från den egna näringsverksamheten (i detta fall vindkraftsföreningar) avses med marknadsvärde det pris som näringsidkaren skulle ha fått om tillgången eller tjänsten budits ut på marknaden på villkor som med hänsyn till den skattskyldiges affärsmässiga situation framstår som naturliga. Vid en sådan uppskattning får det inte föreligga någon form av intressegemenskap mellan köpare och säljare som kan påverka priset.

Skatteverket har i ett ställningstagande den 19 juni 2008 gjort följande bedömning i frågan om huruvida kooperativa föreningars tillhandahållande av el till sina medlemmar till självkostnadspris, vilket understiger marknadspris, ska föranleda uttagsbeskattning hos föreningen: Av 22 kap. 3 och 4 §§ IL framgår att uttagsbeskattning ska ske i de fall en skattskyldig

överlåter en vara eller tjänst till ett pris som understiger marknadspriset om affärsmässiga skäl inte kan åberopas för denna prissättning. Sådana skäl kan inte anses föreligga. Prissättningen är i stället en följd av den intressegemenskap som föreligger mellan föreningen och dess medlemmar. Inte heller är de undantag från uttagsbeskattningen som anges i 22 kap. 9–13 §§ IL eller i 23 kap. IL tillämpliga i dessa fall. Utagsbeskattning ska således ske.

Den rabatt som medlemmarna i föreningen erhåller genom prissättningen i de fall som är aktuella här är att hänföra till utdelning från föreningen, s.k. kooperativ utdelning (jfr 42 kap. 14 § IL). Sådan kooperativ utdelning kan i viss utsträckning dras av hos föreningen, varför effekten av en uttagsbeskattning reduceras. Eftersom avdragsrätten för kooperativ utdelning är begränsad (39 kap. 22 § andra stycket IL) kan uttagsbeskattningen i vissa fall dock komma att medföra reella beskattningskonsekvenser för föreningen.

### **Motionerna**

I motion N15 yrkande 9 av Mona Sahlin m.fl. (s, v, mp) anges att Skatteverket vill belägga försäljningen av el till andelsägarna i vindkraftskooperativ med uttagsskatt och att regeringen bör klargöra hur problemet kan lösas.

I Miljöpartiets motion N16 yrkande 6 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp) anförs att uttagsbeskattning inte ska ske av vindkraftskooperativ. Utvecklingen av vindkraften är viktig och vindkraftskooperativ erbjuder en enkel och lättillgänglig möjlighet att investera i vindkraft för eget behov och samtidigt försäkra sig om miljövänlig el till en stabil kostnad i framtiden. Uttagsskatten minskar emellertid de ekonomiska fördelarna av att delta i ett vindkraftskooperativ och riskerar därför enligt motionärerna att medföra att fördelarna blir för små för att investeringen ska vara intressant.

I motion N17 av Helena Leander m.fl. (mp) begärs att regeringen lägger fram förslag till ändring i inkomstskattelagen som medför att vindkraftskooperativ inte uttagsbeskattas. Miljöpartiet anser att Skatteverket gör en felaktig tolkning av reglerna då andelspriset är ett affärsmässigt motiverat marknadspris med hänsyn tagen till att andelsägarna – till skillnad från elkonsumenter – även står för kapitalkostnaden för kraftverken.

### **Utskottets ställningstagande**

Utskottet vill betona att vindkraften är en viktig förnybar energikälla. Utbyggnaden av vindkraften får därför stöd via systemet med elcertifikat. Några särskilda inkomstskatteregler för vindkraften finns det däremot inte.

Finansministern har i interpellationssvar (IP 2008/09:378 och 380) i riksdagen redovisat sin syn på beskattningen av vindkraftskooperativ. Finansministern har framhållit att syftet med reglerna om uttagsbeskattning vid inkomstbeskattningen är att förhindra att företagen undgår avsedd beskattning. Det skulle de kunna göra genom att i stället för att redovisa vinster

tillföra sina ägare eller medlemmar vinsterna genom att sälja varor eller tjänster till dem för priser under marknadsvärdet. Lagreglerna om uttagsbeskattning är enligt finansministerns uppfattning ändamålsenliga. Utskottet delar finansministerns bedömning.

Mot bakgrund av det anförda och den information om förhållandena som finns avstyrker utskottet motionsyrkandena. Utskottet förutsätter att regeringen tydliggör förutsättningarna för och följer utvecklingen inom det förnybara energiområdet, så att utvecklingen stimuleras.

## ROT-avdrag

### **Utskottets ställningstagande i korthet**

Utskottet avstyrker ett motionsyrkande om att ROT-avdraget bör vara tillfälligt, vara utformat så att det främjar bl.a. energibesparande åtgärder och kunna utnyttjas även av bostadsrättsföreningar och hyresrätter.

Jämför avvikande mening 3 (s, v, mp).

### **Motionen**

I motion N15 yrkande 29 av Mona Sahlin m.fl. (s, v, mp) anfördes att ROT-avdraget bör vara tillfälligt och kunna utnyttjas även av bostadsrättsföreningar och hyresrätter. Avdraget bör enligt motionärerna utformas på ett sätt som medför att miljöåtgärder eller energibesparande åtgärder särskilt främjas. Regeringens förslag om ett permanent ROT-avdrag riskerar enligt motionärerna att leda till överhettning i högkonjunkturer.

### **Utskottets ställningstagande**

Utskottet har i ett yttrande till finansutskottet avstyrkt bifall till motioner om att ROT-avdraget ska vara tidsbegränsat och kunna utnyttjas även av bostadsrättsföreningar och hyresrätter (yttr. 2008/09:SkU4y). Utskottet anförde därvid att utskottet, i likhet med regeringen, gjorde bedömningen att långsiktiga och strukturella skäl, dvs. behovet att minska svartarbetet och öka arbetsutbudet, samt konjunkturpolitiska skäl medförde att det var lämpligt att inkludera ROT-arbete i det nuvarande systemet med skattereduktion för hushållsarbete. Eftersom skattereduktionen syftar till att minska svartarbetet och öka arbetsutbudet genom mindre eget arbete menade utskottet att möjligheten till skattereduktion bör riktas till den som har det egentliga underhållsansvaret för sin bostad. En förutsättning för skattereduktion bör därför vara att ROT-arbetet avser ett småhus, en bostadsrätt eller en ägarlägenhet. Utskottet anförde vidare att det är rimligt att åtgärden begränsas till det område där det finns ett långsiktigt behov att bekämpa svartarbete och få till stånd ett ökat arbetsutbud och var således

inte berett att tillstyrka förslagen om ett utvidgat ROT-avdrag, som skulle omfatta alla ägare av flerfamiljshus. Utskottet vidhåller denna uppfattning och anser att ROT-avdraget endast bör omfatta enskilda personer som renoverar sina egna bostäder.

Regeringen har nu lämnat den proposition som aviserades i energipropositionen, Skattereduktion för reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder, prop. 2008/09:178. Utskottet behandlar för närvarande propositionen (bet. 2008/09:SkU32). I propositionen föreslås att den möjlighet till skattereduktion som i dag finns för utgifter för hushållsarbete utvidgas till att också omfatta s.k. ROT-arbete, dvs. reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. I energipropositionen anförts att det nyligen presenterade systemet med skattereduktion och energideklarationerna är två styrmedel som har potential att leda till ökad andel genomförda energieffektiviseringsåtgärder. Småhusägare som vill genomföra energieffektiviseringsåtgärder kan dra av arbetskostnader för t.ex. tilläggsisolering och byte till energieffektiva fönster. Utskottet anser att det av regeringen föreslagna ROT-avdraget är utformat på ett sådant sätt att energibesparande åtgärder främjas.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Stockholm den 5 maj 2009

På skatteutskottets vägnar

*Lennart Hedquist*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Olovsson (s), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Helena Leander (mp), Hans Olsson (s), Karin Nilsson (c) och Agneta Berliner (fp).

# Avvikande meningar

## 1. Planering för vindkraft (s, v, mp)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s), Marie Engström (v), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s) anför:

Stödet som den havsbaserade vindkraften erhåller genom energiskatteavdrag om 12 öre per kWh bör kvarstå. Enligt planerna ska nämnda stöd upphöra vid utgången av 2009.

Ett särskilt stöd, som kompletterar elcertifikaten, behövs till den havsbaserade vindkraften, som än så länge har högre kostnader än den landbaserade. Regeringen bör därför återkomma med förslag till ett långsiktigt kompletterande stöd. I avvaktan på en ny långsiktig stödform bör energiskatteavdraget enligt vår uppfattning således kvarstå. Vi stödjer således motionen.

## 2. Uttagsskatt för vindkraftskooperativ (s, v, mp)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s), Marie Engström (v), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s) anför:

Vindkraftens decentraliserade struktur har gynnat ett utspritt ägande i form av andelar i vindkraftskooperativ. Omkring en tiondel av den svenska vindkraften ägs i dag i denna form. Vi anser att detta är mycket positivt, inte minst då vindkraftskooperativ kan bidra till en ökad lokal förankring av vindkraften. Denna ägarform hotas emellertid i dag av Skatteverket som vill belägga försäljning av el till andelsägare med uttagsskatt. Regeringen bör klargöra hur problemet kan lösas. Det ovan anförda bör riksdagen som sin mening tillkännage för regeringen.

## 3. ROT-avdrag (s, v, mp)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s), Marie Engström (v), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s) anför:

ROT-avdraget bör vara utformat så att det är tillfälligt och så att avdraget ska kunna utnyttjas även av bostadsrättsföreningar och hyresrätter. Vidare bör avdraget utformas på ett sådant sätt att miljöåtgärder eller energibesparande åtgärder särskilt främjas.

Så kallade ROT-avdrag har traditionellt visat sig ha den positiva effekten att avdraget håller uppe sysselsättningen i byggbranschen under lågkonjunkturer. Ganska mycket värde har således skapats till en förhållandevis låg samhällsekonomisk kostnad. En poäng med stödet är just att det är tillfälligt, så att allmänheten passar på och genomför angelägna åtgärder

under svackor i annat byggande och därmed utjämnar byggkonjunkturen. Regeringens förslag om ett permanent avdrag missar denna poäng och kan leda till överhettning i högkonjunkturer. Vi menar därför att motionen ska bifallas.